

میدان‌های شهری

تجربه نویسندگان درباره ماهیت و
اهمیت تعدادی از میدان‌های شهری
سراسر دنیا

کی مارون

مترجمان: علی اکبر سلیمی نور
(استادیار گروه شهرسازی دانشگاه تهران)

سیما طیبی

Marron, Catie

سرشناسه: مارون، کتی

عنوان و نام پدیدآور: میدان‌های شهری: هجده نویسنده در خصوص ماهیت و اهمیت میدان‌های شهری سراسر دنیا/ کتی مارون؛ مترجمان علی‌اکبر سالاری‌پور، سیما طیبی

مشخصات نشر: تهران: سازمان زیباسازی شهر تهران، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۷۲ ص.: مصور (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۳۵-۰-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی:

City squares: eighteen writers on the spirit and significance
of squares around the world, 2016

عنوان دیگر: هجده نویسنده در خصوص ماهیت و اهمیت میدان‌های شهری سراسر دنیا.

موضوع: میدان‌ها

Plazas موضوع:

موضوع: جامعه‌شناسی شهری

Sociology, Urban موضوع:

موضوع: شهرسازی -- جنبه‌های اجتماعی

City planning -- Social aspects موضوع:

موضوع: علوم اجتماعی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

Social sciences -- Addresses, essays, lectures موضوع:

موضوع: فضاهای عمومی -- جنبه‌های اجتماعی

Public spaces -- Social aspects موضوع:

شناسه افزوده: سالاری‌پور، علی‌اکبر، ۱۳۶۴ - مترجم

شناسه افزوده: طیبی، سیما، ۱۳۷۰ - مترجم

شناسه افزوده: سازمان زیباسازی شهر تهران

رده بندی کنگره: NA ۹۰۷۰/م۲۹ ۱۳۹۶

رده بندی دیویی: ۷۱۱/۴۰۲۲۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۶۸۵۸۷۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

میدان‌های شهری

نویسنده: کتی مارون

مترجمان: علی‌اکبر سالاری‌پور، سیما طیبی

ناشر: انتشارات سازمان زیباسازی شهر تهران

چاپ نخست: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۶۳۵-۰-۴

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، میدان شهدای هفتم تیر، خیابان شهید مفتاح جنوبی، نبش کوچه شهید شیروودی، پلاک ۲، سازمان زیباسازی شهر تهران

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۱۴۹۲۹ کد پستی: ۱۵۸۴۹۱۷۴۱۱

نشانی سایت اینترنتی سازمان زیباسازی شهر تهران: www.zibasazi.ir

حق چاپ و نشر این کتاب متعلق به سازمان زیباسازی شهر تهران بوده و هر گونه کپی یا نقل مطالب بدون اجازه پیگرد قانونی دارد.

۹	مقدمه مترجمان
۱۱	مقدمه
۱۱	کتی مارون

بخش اول

فرهنگ: قدرت مکان

۱۵	مقدمه: مایکل کیم ملمن
۲۷	میدان یمپا کابل: میدان مقامات
۳۷	پلاز د وزر، پاریس: محلی خیمه‌ساز آدام گینیک
۴۵	میدان سرخ، مسکو؛ میدان بازار بزرگ، کراکوف: گذشته همیشه حاضر است. آن ایلوم
۵۳	میدان‌های رم و ونیز: سایه باورها: دواير و میدان‌ها زیدیه اسمیت
۶۳	میدان دجما الفنا، مراکش: آمیختن با پیچیدگی و نوع دیوید آدرای

بخش دوم

جغرافیای سیاسی: قوی در عداد

۶۹	مقدمه دیوید رمینیک
۸۱	میدان تحریر، قاهره: گمشده و پیداشده در میدان جهانه نوجایم
۸۹	میدان تقسیم، استانبول: بیزانسی، گذشته و اکنون الیف شافک
۹۵	میدان تیانانمن، پکن: در جست و جوی آرامش آسمانی ایوان استوس

بخش سوم

تاریخ: تأثیر بر انسانیت

میدان‌های شهری از قدیمی‌ترین مکان‌های شهری برای زندگی، گفت‌وگو و تبادل فکر و اندیشه در اغلب شهرهای جهان بوده‌اند. شاید به همین دلیل این فضاها به بهترین شکل نمایش‌دهنده حیات مدنی و همچنین جریان روزمره زندگی بوده‌اند. هر یک از میدان‌ها دربردارنده جنبه‌هایی خاص از زندگی شهری بوده‌اند و طیف مختلفی از نیازهای شهروندان را تأمین می‌کنند. جدا از کارکردهای مختلف میدان‌ها (عمومی، نظامی، حکومتی، ورزشی، تشریفاتی و ...)، آنها مکانی برای شکل‌گیری خاطرات جمعی‌اند. نحوه به هم آمیختگی عملکردهای اجتماعی، اقتصادی با تاریخ، هویت و حس مکان در میدان‌های شهری امری بسیار پیچیده است که تحت تأثیر ارزش‌ها، آرمان‌ها و آرزوهایی است که تعامل انسان با مکان در آن میدان را شکل داده و هدایت کرده است. در نتیجه میدان‌های شهری جایی برای زندگی انسان و شکل‌گیری تجربیات، خاطرات و عواطف انسانی هستند که عمق هر یک از آنها وابسته به نحوه حضور انسان در فضا است. حضور و زندگی کردن در فضای عمومی طیف مختلفی از نیازهای انسان را تأمین می‌کند که وابسته به هویت او به عنوان یک موجود اجتماعی است. درعین حال حضور انسان در میدان‌های شهری همواره تحت تأثیر شبکه فضا-زمان روزمره او نبوده است و تحت تأثیر اهداف دیگری نیز قرار می‌گیرد. امروزه برخی از میدان‌های شهری به جاذبه‌های گردشگری تبدیل شده‌اند که گردشگران را از دیواره‌ها دورتر برای دیدن معماری، هنر و تاریخ و فرهنگ یک جامعه شهری دعوت می‌کند. علاوه بر این میدان‌ها محل شناخت و سرنوشت‌سازترین رویدادهای تاریخی بشری هستند. آنها همواره مهم‌ترین مکان برای مطالبه تغییرات، آزادی، دموکراسی و جنبش‌های مدنی بوده‌اند. به این ترتیب هر میدان شهری بنا به موقعیت، تاریخ و هویت خود پدیده‌ای منحصر به فرد بوده است و داستانی مخصوص به خود دارد. نمی‌توان روح اصلی میدان‌های شهری را با گونه‌شناسی خشک در مورد عملکرد، سبک معماری و شهرسازی یادته‌بندی آنها بر اساس سایر ویژگی‌های عمومی‌شان شناخت؛ بلکه ماهیت هر میدان شهری را به عنوان مکان و پدیده‌ای انسانی، باید از دل روایت‌ها و داستان زندگی افراد در آن میدان کشف شود. روایت‌های اشخاصی که در میدان‌های شهری زندگی کرده‌اند و آنها را از نزدیک لمس کرده‌اند، می‌تواند به شناختی عمیق‌تر از ماهیت پیچیده و چندوجهی میدان‌ها منجر شود. شناختی که به اصول از پیش تعریف شده، محدود نشده است، بلکه سعی می‌کند تجربه انسان از میدان را روایت کند. این شناخت به شهرسازان کمک می‌کند نگاه خود را نسبت به میدان‌های شهری تغییر دهند و جنبه‌های نامکشوف از تجربیات انسانی در میدان‌های شهری را دریابند. این موضوع به شهرسازان و متخصصان امور شهری کمک می‌کند درکی جدید از نقش میدان‌های شهری در جوامع انسانی به دست آورند و درباره‌ی نقش و وظایف خود به این مکان بازنگری کنند. کتاب حاضر با اتخاذ چنین رویکردی در ۱۷ قسمت با نگاهی سیاسی-اجتماعی به روایت‌ها، معانی و معارف از روح و ماهیت میدان‌های شهری از زبان ۱۷ نویسنده و متخصص در زمینه‌های مختلف می‌پردازد. این افراد شامل نویسندگان جامعه‌شناسان، معماران، خبرنگاران و مستندسازان و... هستند که هریک از زاویه خود به بررسی ماهیت انسانی میدان‌های شهری پرداخته‌اند و تأثیر کالبد، معماری، اندازه و تمامی اجزای میدان‌های شهری بر رفتار مخاطب و رویدادهای شکل گرفته در آن بررسی می‌کنند. اغلب این نوشته‌ها همراه با داستان‌ها و روایت‌های شخصی این افراد در میدان‌های شهری است که به ما کمک می‌کند جنبه‌های گوناگون و متفاوت میدان‌های شهری در تجربه انسانی را درک کنیم. امید است تهیه و ترجمه کتاب‌هایی از این دست با ایجاد انگیزه در متخصصان داخلی مسبب شکل‌گیری نگاهی جدید به اهمیت میدان‌های شهری برای تداوم حیات اجتماعی شهرهای کشورمان شود و اقدامات بیشتری در حوزه نظری و عملی برای شناخت، ارتقاء و بهبود این فضاهای شهری در کشورمان انجام پذیرد.